

ryddet adskillige af vore smukkeste Fuglearter, og skal vi derfor haabe paa, enten at vinde nogle af disse tilbage, hvad der vel desværre kun er liden Udsigt eller dog bevare, hvad vi har tilbage, maa vi hævde foranstaaende Standpunkt.

Der bør derfor ved Diskussionen om Forandring af Jagtlovens Bestemmelser fra vor Side kæmpes for, at der gives alle Fugle en — om end begrænset — Tid, hvor det dog er muligt for nogle af dem at faa Yngelens Udclækning fuldendt, med andre Ord, at der er en Tid paa Aaret, hvor Nedskydning og Giftudlægning er forbudt. Og efter min Mening maa denne Tid hellere sættes lidt sent og ophøre noget senere, end omvendt, idet det, humant set, er mindre oprørende, om Æg, selv stærkt rugede, gaa til Grunde ved de gamle Fugles Ødelæggelse, end at de store og udvoksede Unger, der endnu i Uger trænge til Forældrenes Hjælp for at faa Føden, skal dø en ynkelig Hungersdød.

Jeg kan derfor ikke være med til, at der fra Fuglevennernes Side opstilles en Paragraf som Nr. 1 af Hr. Overlæge Helms, nemlig: Ikke fredede: Kragefugle, Graaspurve, Skarver, Heirer, Spurve- og Duehøge, Vandrefalke.

Dertil kommer, at Begrebet »Kragefugle« er endnu mere omfattende end i selve den gamle Jagtlov. Hvad forstaar Publikum nemlig ved Kragefugle? Naturligvis Ravne, Krager, Korn-Krager, Skader, Alliker, Skovskader, Ellekrager og Nøddekriger. Men det er vel dog ikke Dr. Helms Mening! Men saaledes vil det opfattes. Og nu Heiren. Skal den ogsaa fremdeles have selve Ornithologernes Fredløshedsstempel paa sig. Den gamle Jagtlov var noget usikker i sin Dom herom, og det var først den bekjendte Høiesteretsdom, der fastslog, at den var fredløs. Og Vandrefalken? Hvad Skade gør den, naar man ikke er svært smaalig.

Nej lad os holde paa dette og kæmpe for det, alle vi som elske den danske Naturs rige Fugleliv: I Yngletiden skal her være Fred.

H. ARCTANDER.

MINDRE MEDDELELSER.

TO REDEFUND. Da jeg 4 Maj 1910 kom ind paa Byggepladsen ved det under Opførelse værende Alderdomshjem i Kolding, hørte jeg nogle faa Toner af den sorte Rødstjerts simple

Sang, som jeg i flere Aar ikke har hørt. Det glædede mig atter at høre et Livstegn fra denne Fugl, der tidligere, undertiden med adskillige Par, har været Ynglefugl i Kolding. Jeg saa mig om efter Sangeren, men kunde ikke faa Øje paa den. Dog, da jeg lidt efter gik omkring inde i Huset, saa jeg et lille Glimt af en graa Fugl, der smuttede ud af en Vinduesaabning. Hvis jeg ikke havde hørt og kendt de omtalte Toner, vilde jeg vel sagtens have antaget Fuglen for en Spurv og — gaaet videre; men nu blev jeg staaende; efter et Øjeblik Forløb kom Fuglen tilbage med et Straa i Næbet. Det var *Ruticilla titys* ♀. Jeg trak mig et Par Skridt tilbage, og Fuglen fløj saa til Reden og arbejdede i denne, skønt jeg stod i 4 Meters Afstand fra den og saa paa den.

Huset havde i nogen Tid været under Tag; der var Indskud og Forskallingsbrædder paa Træbjælkerne; kun i nogle faa Rum, hvor der skulde være Betongulv (Monier), var der endnu ingen Etageadskillelse. I et saadant Rum, der strakte sig som en Skakt gennem 4 Etager, var Reden bygget tæt ved Loftet i et Murhul, der var 15 cm. i Højde og Bredde, 12 cm. i Dybde. Da Hullet snart skulde tilmures, blev Redebygningen desværre spildt Ulejlighed for de tillidsfulde Fugle.

Efter at jeg 6. Juni 1910 om Eftermiddagen havde cyklet 30 km. i stærk Sol og Hede, nød jeg Solnedgangens svalere Luft i Ringive Præstegaards Have, der ved en Aa deles i en ældre skyggefuld Del og en for 6 Aar siden anlagt Køkkenhave, hvis Hegntræer er omtrent 4 Meter høje. Medens Præsten havde travlt med at plante Kaal, drev jeg om i Haven og lyttede til Heltens Plask i Aaen, Solsortens, Havesangerens og Gulbugens Sang i den gamle Have, hvor flere Gjøge efterhaanden samlede sig og bragte Uro, inden de satte sig til Hvile for Natten. Fra Engen hørtes Vibens Skrig og Tinksmedens Jodlen; af og til hørtes Susen fra Stærflokke, der ilede mod Sovestedet. Paa min Vandring i den nye Have kom jeg til Børnernes Have og standsede lidt for at se paa den, da jeg pludselig fik Øje paa en Fugl, der tæt ved mig listede sig hastig langs Jorden bort fra mig — om den til at begynde med løb eller fløj, kunde jeg ikke afgøre, det kom saa overraskende, at jeg ikke rigtig sandsede, før den ved Hegnet hævdede sig netop saa meget fra Jorden, at den kunde smutte bort mellem 2 Trætoppe. I samme Nu stod for

mig Fischers livfulde Skildring af, hvorledes han i 1872 under en Stikkelsbærbusk i Haven ved Dronninglund fandt den første danske Rede af Mudderkliren. Inden jeg tabte Fuglen af Syne, var jeg paa det Rene med, at det var en Mudderklire (*Actitis hypoleucis*), og jeg vidste ogsaa, hvor jeg skulde lede efter Reden. Denne fandtes da ogsaa det første Sted, jeg søgte den, under en halv Meter høj Pimpenillerosenbusk, tæt ved Stammen og delvis skjult af Grenene. De 4 Æg, som den indeholdt, faldt udmærket godt sammen med Omgivelserne, saa at Reden i Virkeligheden var fortrinligt beskyttet mod Opdagelse. Buske og Urter stod her temmelig spredte, og den løse, sandede og fugtige Jordbund (tidligere Eng) havde mange bare Pletter. Børnene færdedes dagligt i et eller faa Skridts Afstand fra Reden, saa at jeg undredes over at Fuglen ikke havde valgt et roligere Sted. Reden stod temmelig dybt i Jorden og var solidt udforet med visne Græstykker. Redeskaalen var i Størrelse omtrent som Solsortens og Æggene maatte for at faa Plads staa omtrent paa Spidsen. At Mudderkliren yngede ved Ringive var forøvrigt ingen Nyhed for mig; for en halv Snes Aar siden fik jeg derfra nogle havarerede Æg af denne Fugl.

Man vil maaske sige, at det udelukkende skyldes heldige Træf, at jeg fandt disse Reder; men jeg mener dog, at adskillige Ornithologer i det ene eller det andet af disse Tilfælde vilde have ladet Tilbudet gaa sig forbi uden at vide, at et saadant var gjort dem. Jeg har ofte nok erfaret, hvad det betyder, dels at kende Fuglene ved Hjælp af Øje og Øre, og dels at vide, hvor man skal søge efter Reden. Min første Gransangerrede ledte jeg saaledes jævnligen efter i 14 Dage, før jeg fandt den; men hver af de følgende 2 Reder fandt jeg straks, det første Sted jeg søgte.

A. HAGERUP.

Kolding, Juni 1910.

EN UGLEHISTORIE. Fra i Vinter hørte jeg jævnligen om Aftenen Uglerne (*Syrnium alucco*) omkring min Bolig; i Marts og April var de hver Aften umiddelbart udenfor Vinduerne, og Hannens og Hunnens Skrig hørtes stadig; der fandtes ikke i min Have eller i Nærheden hule Træer, saa jeg forstod ikke ret, hvor Uglen byggede, og mente at den maatte have sin Rede længere borte i Skoven, men underligt var det ganske vist, at den stadig holdt til saa nær omkring Bygningen. I de første

Dage af Maj var der tidlig om Morgenen Kl. 4—5 en frygtelig Skrigen og Spektakel af Krager og Raager, saa vedholdende, at jeg tog mit rustne Gevær frem, for om muligt at skaffe os Nattefred. Aarsagen forstod jeg den Gang ikke, men snart efter blev det opdaget, at en Ugle holdt til oppe i en gammel Raagerede, der fandtes i en høj Bøg i min Have; det var den, Kragerne var efter om Morgenen. Omkring 10 Maj opdagedes det, at der sad en Ugleunge op i Reden, og et Par Dage efter viste der sig en til. 1. Pintsedag blæste det en stærk Østenstorm, og Træerne svajede voldsomt i Blæsten; om Eftermiddagen blev der mig præsenteret en halvvoksen Unge, der var falden ned af Reden; 2 Dage efter fandt jeg selv dens Kammerat siddende ved Foden af Træet. At faa dem anbragt igen oppe i Reden var umuligt, og overlade dem til Forældrenes Omsorg frit ude i Skoven, syntes jeg heller ikke jeg kunde; jeg anbragte dem derfor i en Kasse med Staaltraadsffletning foran, og satte denne paa Taget af Udhuset i min Gaard. Om Dagen sad de ganske rolig og lod sig ret villig fodre, men om Aftenen fandt deres Moder dem og opholdt sig stadig i Nærheden af dem, ustandselig kaldende paa dem, medens de flagrede mod Burets Tremmer. Om Morgenen laa en Solsortunge udenfor Buret. Den følgende Aften blev de slupne ud paa Taget, og vi saa da, hvorledes Moderen kom og fodrede en af dem. Den ene slap nu bort og den anden blev anbragt i et større Bur, men jeg havde den Glæde et Par Dage efter, at se den bortfløjne Unge siddende sammen med Moderen i et Træ lige over det Bur, hvor den anden Unge opholdt sig. Moderen blev stadig dristigere og sad om Aftenen ganske nær ved den indespærrede Unge og udstødte vrede Skrig, naar man gik hen imod den. Ungen i Buret blev sikkert fodret af den hver Nat, og der laa ogsaa en Morgen en Mus i Bunden af Buret. I Slutningen af Maj var den indespærrede Unge flyvefærdig, og da Moderen stadig sammen med den anden Unge holdt sig i Træerne derover, slap jeg den ud til dem; de hørtes endnu nogle Dage efter skrigte der i Nærheden, men er saa formodentlig draget til andre Jagtdistrikter. Hannen syntes ikke at tage sig synderligt af Ungerne, dog hørtes den enkelte Gange i Nærheden. — Som et lille Kuriosum skal jeg blot anføre, at der yngede Skovspurve inde i Siden af den Raagerede, oppe i hvilken Uglen udklækkede sine Unger.

O. HELMS.

Sanatoriet ved Nakkebølle Fjord.

FRUESKOV VED FLENSBORG. I forrige Hæfte af D. O. F.'s Tidsskrift meddelte jeg S. 40 (efter Brev fra en tysk Forstelev), at min Ringmusevaage Nr. 57, »Frantz«, var skudt i »Marienhölzung ved Flensburg«. Jeg er bleven gjort opmærksom paa, at denne kønne Skov, hvor saa mange af vore Trækfugle tager sig et lille Hvil paa deres Rejser, fra gammel Tid hedder Frueskov.

H. CHR. C. MORTENSEN.

FRA FREMMEDE TIDSSKRIFTER.

FUGLEBESKYTTELSE I UNGARN I 1908—09. AF TITUS CSÖRGEY.

(»Aquila« 1909.)

Tre Aar er hengaaet, siden den ungarske Landbrugsminister Dr. Ignaz v. Darányi, i Anledning af den, 30 Maj 1906, afholdte Fuglebeskyttelse-Enquête, overdrog den kgl. ungarske ornithologiske Centralstation at indrette en regelret Fuglebeskyttelse i Statens Skove. Dette Arbejde skulde ikke alene gøres for at bringe den stærkt reducerede Fuglebestand paa Fode, men tillige for ved Eksemplets Magt, at søge at vinde saa mange Lag af Befolkningen som muligt for en regulær Fuglebeskyttelse.

De allervigtigste af dennes Virkemidler havde vi dengang allerede Berøring med. En Redekassefabrik i Baranyakáráz, som med Statstilskud havde kastet sig over Fabrikation af Redekasser og Fodringsapparater af Frih. Hans v. Berlepsch's prøvede System, var allerede i Gang. To vigtige forestod dog endnu; den første bestod i Tilpasningen af de eventuelle Virkemidler til de territoriale Ejendommeligheder, som allerede ved den første Begyndelse viste sig at maatte afvige fra de i Tyskland gjorte Erfaringer. Den anden Opgave var: at give de allerede i Observationer af Fugletrækket vel indøvede Forstmænd og det underordnede Personale Interesse ogsaa for den praktiske Fuglebeskyttelse, samt hverve Proselyter og Medarbejdere for Sagen ogsaa i andre Lag af Befolkningen.

I det Øjemed viste sig Forst- og andre Embedsmænds Haver som ideale Iagtagelsespladser. I 1907 blev der derfor anbragt 6000 Stk. Redekasser i 1000 Haver saavel i Bjergegne som i mindre kuperede Egne og tillige fordelt en tilsvarende Mængde Vinterfodringsapparater.

Samtidig satte man sig i Forbindelse med de Privatfolk, som allerede havde Fuglebeskyttelsesstationer, og opfordrede dem til videre Forsøg samt Indberetning over vundne Resultater.

Af de paa denne Maade indhøstede Erfaringer var hovedsagelig de fra Lavlandene sendte Beretninger interessante, da netop der en kunstig Fremelskning af Fugleliv syntes nødvendig men tillige ogsaa yderst vanskelig.